



IN DE SCHIJNWERPER

Jolanda Kat:

'Het zijn juist de kleine dingen die het zo leuk maken'

Jolanda Kat (56) woont met Siem (60) op Kievitstraat 1. Ze praat over wat zij belangrijk vindt en hoe ze met nare dingen omgaat.

Zijn je kinderen allebei de deur uit?

Ja. Simon (34) woont sinds een jaar of vier op de Burg. Vijlbriefstraat en Karin (32) al sinds haar 21^{ste} 'op haar eigen' in Wormerveer. Veel mensen hebben mijn schoonouders Siem en Tinie Kat van de Burg. Ferfstraat wel gekend, van 'de paardjes', zal ik maar zeggen. Precies een jaar geleden zijn ze een week na elkaar overleden. Dat was voor ons allemaal heel ingrijpend. Iedere middag dronken we daar met alle kinderen, schoon- en kleinkinderen om vier uur koffie. Het hele huis zat vol. Heel gezellig. Met de koektrommel op tafel. Om vijf uur vertrokken we weer, want iedereen at gewoon thuis. Dat heb ik veertig jaar gedaan. Na hun overlijden val je echt in een gat. En nog. Maar we moeten door. Chris van dochter Nel woont nu in hun huis.

Wat mis je het meest?

De warmte. Je hebt geen 'theus' meer. Ik was zestien toen ik daar over de vloer kwam. Ik woonde met mijn ouders, broer en zuster in de Russische Buurt in Zaandam, vlak achter C&A. Toen ik elf was gingen mijn ouders met rottigheid uit elkaar. Dat ga ik later anders doen, dacht ik. Ik was 20 toen ik trouwde. Ik wilde het net als bij Siem zijn ouders.

Hoe heb je hem leren kennen?

In bioscoop Apollo op de Dam zagen we mekaar voor het eerst. Ik was daar met mijn vriendin Brenda Westrop uit Westzaan. Zij ging met Timon Veldhuijs, die weer een vriend was van Siem. Ik zag Siem voor de tweede keer in Z9, bij de Burcht en zo is het gekomen. We zijn nog steeds bij mekaar, met lief en leed. Ik heb genoeg mee gemaakt.

Zoals?

Ziekelijk. Toen ik 25 was - ik had Karin toen al - ging ik opeens moeilijk

lopen en kreeg ik verlamingsverschijnselen. Er bleken wervels tussenuit te zijn. Een zware rugoperatie heeft geholpen, want daarna liep ik weer goed. Een jaar of tien, vijftien geleden kreeg ik SLE, een auto-immuunziekte. Die tast langzaam je organen aan: je milt, je lever, je nieren, alles gaat steeds minder functioneren. Ik heb heel slecht gelegen, omdat ik geen bloedplaatjes meer had. Op dit moment gaat het wel. Dat wil zeggen... Vanmorgen ben ik met pijn bij de dokter geweest en nu blijkt ook mijn sleutelbeen aangetast te zijn. Ik kan niet meer met mijn handen boven mijn hoofd... dat soort dingen. Daar is niks aan te doen. Al met al ben je gewoon beperkt in alles wat je doet. Maar ik zeg altijd: niet klagen, maar dragen. Je moet niet in een stoel gaan zitten, maar gewoon door. Dat moet toch wel? Daar ben je toch veel te jong voor? Gewoon doorgaan en van iedere dag genieten.

Wat heb je voor werk gedaan?

Ik ben gestopt toen ik kinderen kreeg. Ik doe nu de administratie van Siem. Hij is kraanmachinist op het spoor. Hij heeft voor Brinkman gewerkt en werkt sinds 2007 voor 'zijn eigen'. Hij verhuurt zich als machinist, zonder kraan. Net als Simon. Ze lossen elkaar af: eerst de één 12 uur, daarna de ander 12 uur, ook in het weekend. Ik ben dat ritme gewend. In dat opzicht heb ik mijn eigen leven. Ik doe gewoon mijn eigen dingen

die ik leuk vind. Maar als Siem thuis is gaan we samen boodschappen doen. Van de week zijn we lekker vis gaan eten in een restaurantje in IJmuiden. Of we gaan uit eten bij Van der Valk met daarna een overnachting. Ja, wij houden van gezellig samen dingen doen; al is het alleen maar samen de auto wassen, haha. Dat klinkt heel raar, maar dan ben je gewoon samen. Het zijn die kleine dingetjes.

Hoe was het om vanuit het centrum van Zaandam naar Westzaan te verhuizen?

Verschrikkelijk! We woonden de eerste jaren op het 'hoffie' in de Parkstraat, waar sinds een paar jaar mijn

schoonzus Gerda woont. Om de dag nam ik met Simon de bus naar mijn vader. Ik miste die drukte. Maar toch wende het snel, hoor. Siem werkte doordeweeks nog bij zijn vader, die tegenover (toen nog) De Rank woonde.

Voelde je je al snel een echte Westzoner? En wat is dat eigenlijk?

Zeker, ja. Echte Westzaners zijn er nog maar weinig. Ze zijn vrij en vriendelijk. Als ik bij 'Ouwe Jan Zwikker' voorbijkwam dan was het 'Hé mop!' of Ome Toon Moerland die dan 'Hé schat!' naar je riep. Dat had je in de Russische buurt echt niet. Zelf ben ik natuurlijk ook import, maar de import van tegenwoordig is anders dan toen ik er kwam wonen. Veel mensen zijn natuurlijk jonger dan ik, dus daar heb je al niks mee van doen. Maar toch voelt dat anders. Ik kan niet goed zeggen waar hem dat in zit, maar twintig jaar terug zei iedereen elkaar op straat gedag. De mensen zijn nu meer op zichzelf. Westzaners gaan hier uit het buurtje weg en daar komen 'vreemde' mensen voor in de plaats. In de huurhuizen komen geen Westzaners terug. Het dorpse van toen gaat eraf. Ik weet nog dat de Braak hier een paar jaar geleden bevroren was. Gaan er jongens met brommers en auto's het ijs op. Toen heeft er iemand geklaagd. Dan zeggen wij: doe effe normaal. Dat hoort erbij in een dorp. Laat die jongens genieten. Je moet niet de boel vernielen natuurlijk. Leven en laten leven, zolang het normaal gaat. Je hoort hier in de speeltuin ook weleens een brul. Laten ze rotzooi achter dan worden ze daarop aangesproken, krijgen ze een vuilniszak en moeten ze het opruimen. Ikzelf zeg er nooit wat van, hoor. Ik woon hier nu 30 jaar. Nog steeds in een huurwoning met drie slaapkamers. Siem heeft reuma en gaat steeds slechter lopen. Dus zitten we wel eens te denken om gelijkvloers te gaan wonen. Maar dan wel graag in Westzaan!

Heb je ook hobby's?

Sinds een jaar of vijf jaar beschilder ik gipsen vazen en beeldjes met keramiekverf. Dat doen we met vier vrouwen op de woensdag bij Loes van Oudenaren op de Penningweg.



Bloemschikken vind ik ook leuk. Sporten doe ik niet. Ik loop al genoeg op een dag. Op woensdag ga ik naar de markt in Wormerveer voor mijn aardappelen, de kaas en nog wat. Siem blijft in de auto wachten tot ik klaar ben en na afloop nemen we samen een zakkie patat-mayo-pinda. Vaste prik. Meestal rijden we naar de Zaan en in de zomer eten we dat daar dan op een bankie op.

Wat vind je het allerbelangrijkst?

Dat je allemaal gezond en gelukkig bent. Dat je goed met je kinderen en je familie bent. Gezondheid, liefde, lief voor mekaar wezen, dat zijn heel belangrijke dingen voor mij. Overals is wel eens wat, dat is gewoon zo. Maar zolang je daar normaal met mekaar over kunt praten komt het allemaal goed. **Heb je met Siem altijd goed kunnen praten?** O nee, hoor. Soms laat ik hem gewoon ouwehoeren. Dan denk ik: ach vent, lul maar 'an. Zoek het uit. En zo zal hij ook over mij denken, haha! We hebben nooit geen woorden. We hebben wel eens een meningsverschil, maar nooit geen ruzie gehad. Ik voedde de kinderen op en Siem was altijd aan het werk. Er waren regels en daar moesten ze zich gewoon aan houden. Ja toch?

Marijke van der Pol